

Scientific Journal

VIRTUS

#21, February, 2018
published since 2014

2018

ISSN 2410-4388 (Print)
ISSN 2415-3133 (Online)

Scientific Journal *Virtus*
Issue # 21, February, 2018
Published since 2014

*Recommended for publication by the Academic council of the
Volodymyr Dahl East Ukrainian National University
(the proceedings No.7 March 30, 2018)*

*Recommended for publication by the Academic Council of Luhansk
Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education
(the proceedings No.1 February 28, 2018)*

Founder: Scientific public organization
"Sobornist" (Ukraine)

Publisher: Center of Modern Pedagogy "Learning
Without Borders" (Canada).

Partners:

- + Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine);
- + Lugansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine);
- + Zhytomyr Ivan Franko State University (Ukraine);
- + SE «Lugansk State Medical University» (Ukraine);
- + Consortium for Enhancement of Ukrainian Management Education (Ukraine);
- + Pomeranian Academy in Slupsk (Poland);
- + Donbas State Technical University (Ukraine);
- + Baku Islamic University (Azerbaijan);
- + University of the town of Nish (Serbia);
- + Zielonogorski University (Poland);
- + Center of Modern Pedagogy "Learning Without Borders" (Canada).

*Virtus: Scientific Journal / Editor-in-
Chief M.A. Zhurba - February # 21,
2018. - 313 p.*

Editor-in-Chief:

Zhurba M.A., Ph.D., professor, Head of the scientific public organization "Sobornist" (Ukraine).

Deputy Editor-in-Chief:

Kuzmichenko I.O., Ph.D., associate professor, Head of the Department of Humanities of SE «Lugansk State Medical University» (Ukraine);

Talishinski E.B., Ph.D., associate professor, Head of the Department of Public Disciplines of the Baku Islamic University (Azerbaijan).

Starichenko E.V., Head of Analytical Department of the scientific public organization "Sobornist" (Ukraine).

Mainhandling Editor:

Kravchenko Yu.V., Manager on international cooperation of the scientific public organization "Sobornist" (Ukraine).

Journal Indexing:

✓ **Scientific Indexing Services (SIS) (USA)** is academic database which provides evaluation of prestigiousness of journals. The evaluation is carried out by considering the factors like paper originality, citation, editorial quality, and regularity & international presence.

Academic database SIS provides:

- citation indexing, analysis, and maintains citation databases covering thousands of academic journals, books, proceedings and any approved documents;

- maintains academic database services to researchers, journal editors and publishers;

- provides quantitative and qualitative tool for ranking, evaluating and categorizing the Journals for academic evaluation and excellence.

✓ **Citefactor (USA)** is a service that provides access to quality controlled Open Access Journals. The Directory indexing of journal aims to be comprehensive and cover all open access scientific and scholarly journals that use an appropriate quality control system, and it will not be limited to particular languages or subject areas.

The aim of the Directory is to increase the visibility and ease of use of open access scientific and scholarly journals thereby promoting their increased usage and impact.

CiteFactor cooperates with the leading universities. The base includes nearly 13 thousand scientific journals.

✓ **International Innovative Journal Impact Factor (IIJIF)** – academic database was organized with the aim of creating an open platform for scientific research around the world. IIJIF provides the necessary communication of scholars, editors, publishers and conference organizers, through its exclusive services: provides indexing of scientific journals (calculates the impact factor), forms a list of national/international conferences and journals.

**Certificate of Mass Media Registration:
KB № 21060-10860P from 24.11.2014 p.**

Journal Editorial Staff Contact Information.

e-mail: virtustoday@gmail.com

website: <http://virtus.conference-ukraine.com.ua>

© Authors of the Articles, 2018.

© Scientific Journal «Virtus», 2018.

Editorial Board:

Aliyeva S.I., Ph.D., professor, Institute of History National Academy of Sciences of Azerbaijan (Azerbaijan).

Aliyeva S.N., Ph.D., associate professor, Baku State University (Azerbaijan).

Aliyeva Y.N., Ph.D., associate professor, Baku State University (Azerbaijan).

Aliyev M.N., Ph.D., professor, Baku State University (Azerbaijan).

Bohonkova J.A., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

Chyzhova O.M., Ph.D., professor, National Pedagogical Dragomanov University (Ukraine).

De Serio B., Ph.D., professor, University of Foggia President of AIM (Italy).

Dombi-Fáy A., prof. dr., CSc, PhD, dr. hab., Professor of Pedagogy, Faculty of Education Hungary, Szeged University "Juhász Gyula" (Hungary).

Drachuk O.P., Ph.D., associate professor, National Pirogov Memorial Medical University, Vinnytsya (Ukraine).

Fóris-Ferenczi R., Ph.D., associate professor, Docent, Vice-dean, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Department of Applied Psychology of the Babeş-Bolyai University (Romania).

Huzhva O.P., Ph.D., professor, Ukrainian State Academy of Railway Transport (Ukraine).

Jovanovic P., Ph.D., professor, University of the town of Nish (Serbia).

Kalko I.V., Ph.D., associate professor, Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine).

Karlovitz Já.T., Ph.D., associate professor, Óbuda University (Hungary).

Kasyanova O.V., Ph.D., associate professor, Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine).

Kasyanova V.A., Ph.D., associate professor, Institute of Chemical Technologies Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

Komarevtseva I.A., Ph.D., professor, SE «Lugansk State Medical University» (Ukraine).

Korotkova E.A., Ph.D., associate professor of social and humanities science Department of Donbas State Technical University (Ukraine).

Kravchuk O.O., Ph.D., professor, Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute (Ukraine).

Mennell S., Ph.D., professor, University College Dublin (Ireland).

Mihailovic S., Ph.D., professor, Institute of Serbian Culture Pristina-Leposavic (Serbia).

Moskalyova L.Yu., Ph.D., professor Melitopol Bogdan Khmelnytsky State University (Ukraine).

Okulicz-Kozaryn W., dr.hab., MBA, Member of the International Scientific Association of Economists and Jurists "Consilium" (Switzerland).

Pagava O.V., Ph.D., associate professor, Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine).

Polishchuk O.P., Ph.D., professor, Zhytomyr Ivan Franko State University (Ukraine).

Polovyi M.A., Ph.D. in History, D.Sc. in Political Science, professor, Vasyl Stus Donetsk National University (Ukraine).

Potapenko E.V., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East Ukrainian National University (Ukraine).

Sapenko R., Ph.D., professor, Zielonogorski University (Poland).

Shpak D.O., Ph.D., associate professor, Mykolajiv branch of Kiev National University Culture and Arts (Ukraine).

Radchenko O.V., Ph.D., professor, Pomeranian Academy in Slupsk (Poland).

Rohit Kumar Verma, B.com.LL.b, Poet & Researcher, Writer, Institute of Law Jiwaji University (India).

Shchudlo S., Ph.D., professor, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University (Ukraine).

Stoffa Ján, prof. Ing., DrSc., emeritus professor, Palacký University in Olomouc (Czech Republic).

Stoffová V., prof. Ing., CSc., Ph.D., Department of Mathematics and Informatics, Faculty of Education, Trnava university in Trnava (Slovakia).

Svintsitska O.I., Ph.D., associate professor, Zhytomyr Ivan Franko State University (Ukraine).

Szamosközi I., dr., professor, the Faculty of Psychology and Educational Sciences, Department of Applied Psychology of the Babeş-Bolyai University (Romania).

Takács M., prof., dr., Ph.D., professor, Hungarian Language Teacher training Faculty, University of Novi Sad, Subotica (Serbia).

Torgyik Ju., Ph.D., professor, Kodolányi János College (Hungary).

Tsyurupa M.V., Ph.D., professor, National University of Defense of Ukraine (Ukraine).

Ustymenko-Kosorich O.A., Ph.D., professor, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University (Ukraine).

Vveinhardt J., Ph.D., professor, Vytautas Magnus University, Lithuanian Sports University (Lithuania).

Yeremenko A.M., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

Zhurba A.M., Ph.D., associate professor of Department of Social Disciplines and Humanities Donbas State Technical University (Ukraine).

Zavatskaya N.Yev., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

The authors of materials are responsible for plagiarism, accuracy of the represented facts, quotes, figures and surnames. Editorial staff reserves the right for insignificant editing and reduction and also literary revision of the articles (with preservation of the main conclusions and style of the author). The editorial board of the journal may not share world outlook of the authors.

CONTENT

PHILOSOPHY

- Alimuradov I.A.**
ISLAMIC SOLIDARITY ON THE EXAMPLE OF AZERBAIJAN ... 12
- Doniy N.Ye.**
CREATIVITY AS AN AGENT OF HUMAN ADAPTATION
TO DYNAMICS OF SOCIAL SPACE
OF THE 20th AND 21th CENTURIES 16
- Zuiev V.M.**
IDEAL TYPES OF PHILOSOPHY AS A BASIS
FOR CLASSIC SCIENTIFIC DISCOURSE
OF XVII–XIX CENTURIES..... 20
- Ilna H.V.**
THE CONCEPT OF "DIVINE ILLUMINATION" IN PATRISTICS:
FROM THE LIGHT OF GOD TO THE LIGHT OF TRUTH..... 24
- Konnova N.A.**
SEMIOTICS OF MONEY 28
- Guliyeva Fize**
OBJECTS OF ARTS AND CRAFTS OF THE SETTLEMENT
NAKHCHIVAN TEPE 33
- Mazurkevych O.P.**
UKRAINIAN CULTURE IN THE FORMATION OF CUSTOMARY
ETIQUETTE STANDARDS..... 37
- Markovych M.Yo.**
PREREQUISITES FOR THE DEVELOPMENT OF ARTISTIC
EDUCATION IN TERNOPIIL REGION
(VILLAGE OF STRUSIV)..... 41
- Nesprava M.V.**
HUMAN RIGHTS IN THE CHRISTIAN DISCOURSE 44
- Osijskij Y.O.**
SUBSTANCES OF NEW GENDER STEREOTYPES
AND THEIR INFLUENCE ON THE FORMATION
OF MODERN CULTURE OF UKRAINIAN WORLDWIDE..... 50
- Petinova O.B.**
"RATIONAL MAXIMIZER" IN THE MODERN SOCIETY:
HOMO ECONOMICUS OF THE ECONOMIC MAINSTREAM..... 53

PSYCHOLOGY. HEALTH MANAGEMENT

- Onufrieva L.A.**
PROFESSIONAL SELF-EVALUATION AND FUTURE
SOCIONOMIC SPECIALISTS' PERSONALITY FORMATION 58
- Petriv O.P.**
CONCEPTUAL WORKERSHIP OF THE NEW SCHOOLS:
THEORETICAL AND HISTORICAL ASPECTS 62
- Feysa S.V., Chopej I.V.**
INFLUENCE OF COMPLEX TREATMENT ON
ANTHROPOMETRIC INDICES AND CLINICAL PICTURE
OF PATIENTS WITH NON-ALCOHOLIC FATTY LIVER
DISEASE ON THE BACKGROUND OF CARBOHYDRATE
METABOLISM DISORDERS 65

PEDAGOGY

- Antonyk G.D.**
SOURCES OF THE SPREAD OF RATIONALISTIC
TENDENCIES IN THE CULTURAL AND EDUCATIONAL
SPACE OF UKRAINE IN THE 14th – 15th CENTURIES..... 70
- Borovets O.V.**
SOCIAL COMPETENCE OF THE PEDAGOGUE
IN THE CONTEXT OF UKRAINIAN SCHOOL REFORMING 75
- Borovyk L.V.**
DETERMINANTS AND FACTORS OF FORMATION
OF PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL COMPETENCE
OF THE FUTURE BORDER-GUARD OFFICERS 78
- Boyarchuk O.R., Garian T.V., Zadorozhna V.V.**
SPECIFICS OF EDUCATIONAL PROCESS
WHILE TEACHING THE FUTURE DOCTORS 84
- Budanova L.G.**
USE OF METHODOLOGICAL APPROACHES WHILE
EVALUATING PHARMACY STUDENTS'
LEVEL OF KNOWLEDGE 87
- Grytsenok L.I.**
THE THEORY AND PRACTICE OF PROFESSIONAL SELF-
DETERMINATION OF STUDENT YOUTH IN UKRAINE
IN THE CONTEXT OF THE IDEAS OF J.-J. RUSSO 89
- Hryshyna O.S.**
COMMUNICATIVE AND LINGUISTIC COMPETENCE
AS COMPONENTS OF THE PROFESSIONAL TRAINING
OF A MEDICAL PROFESSIONALS 95
- Demyanenko Y.O., Razumeiko N.S., Deineko S.M.,
Mohylnyi F.V.**
THEORETICAL AND METHADOLOGICAL FEATURES
OF ENVIRONMENTAL CONSCIOUSNESS FORMATION
OF A PERSON 98
- Didyk N.M.**
FEATURES OF SELF-DEVELOPMENT
OF FUTURE FACTORS OF SOCIAL SPHERE 101
- Zdanyuk T.V., Dobrynychuk O.O.**
METHODOLOGICAL ASPECTS OF USE OF VIDEOS AT THE
GERMAN LESSONS (ON THE EXAMPLE OF THE VIDEO
FRAGMENT «EINE WITZIGE FAMILIE») AS A METHOD
OF FORMING COMMUNICATING COMPETENCE 106
- Zelenin G.I.**
INNOVATIVE TECHNOLOGIES USING IN
TRAINING PROCESS OF FOREIGN LANGUAGE
OF FUTURE ENGINEER-TEACHERS 111
- Klokar N.I.**
MANAGEMENT OF EDUCATION PROGRAMS
AS A PART OF PROFESSIONAL COMPETENCES
OF SCHOOL PRINCIPALS 115

УДК 37.011.3-051:005.336.2

Боровець О.В.,

*к.пед.н., доцент кафедри педагогіки початкової освіти
Рівненського державного гуманітарного університету, olena_borovets@ukr.net*

Україна, м. Рівне

СОЦІАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГА У КОНТЕКСТІ РЕФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

У статті обґрунтовано роль соціальної компетентності педагога як важливої складової його професійної діяльності. Проаналізовано різні підходи до тлумачення сутності та компонентів соціальної компетентності вчителя, охарактеризовано зміст основних її складових (професійно-мотиваційного, інформаційно-когнітивного, практично-діяльнісного, комунікативного, оцінно-рефлексивного). Зроблено висновки про значущість соціальної компетентності педагога у процесі його професійної діяльності в умовах реформування української школи.

Ключові слова: соціальна компетентність педагога, компоненти соціальної компетентності педагога, реформування української школи.

Постановка проблеми. Система освіти у суспільстві ХХІ століття виконує низку функцій, з-поміж яких вагомою є соціальна, що полягає у формуванні та розвитку соціальної особистості. Зараз державна політика у сфері освіти спрямована на проведення системної реформи, згідно з якою випускник школи – це особистість, яка має активну життєву позицію, поважає гідність і права людини, здатна навчатися упродовж життя, вміє працювати в команді, спілкуватися в багатокультурному середовищі [1]. Щоб досягти поставлених завдань, учитель сучасної української школи повинен працювати по-новому, удосконалювати професійну компетентність, значущою складовою якої є соціальна компетентність педагога.

Аналіз педагогічної, психологічної, соціологічної літератури дає підстави стверджувати, що проблема соціальної компетентності в особистості останні роки часто є предметом наукових досліджень. Так, у працях О. Гайнуліної, М. Докторович, І. Зимньої, Л. Лепіхової, В. Масленнікової та інших аналізуються зміст та структура поняття «соціальна компетентність». Проблеми соціальної компетентності педагога присвячено роботи О. Варецької, З. Количевої, М. Лук'янової та інших. Значна кількість досліджень зумовлює існування різних точок зору на сутність та компоненти соціальної компетентності особистості.

Мета нашої статті – з'ясувати роль соціальної компетентності педагога у контексті реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти, проаналізувати різні підходи до визначення сутності та компонентів соціальної компетентності вчителя.

Виклад основного матеріалу. Законом України «Про освіту», Концепцією Нової української школи закріплено перелік ключових компетентностей, що набуватимуть учні, серед яких соціальна компетентність школярів, пов'язана з ідеями демократії, усвідомленням рівних прав і можливостей людей [1]. Важлива роль у розв'язанні завдань формування соціальної компетентності дітей відведена школі як провідному інституту соціалізації та педагогові, який повинен налагодити емоційний контакт зі школярами, формувати

їхні інтереси та цінності, підтримувати прагнення до саморозвитку та самопізнання, забезпечувати взаємодію з навколишнім світом. Учитель сприяє якісній адаптації та соціалізації учня, його самоідентифікації у всіх проявах життєдіяльності.

У проекті Державного стандарту початкової загальної освіти розглядається низка наскрізних умінь молодших школярів, які будуть індикаторами впровадження компетентнісного підходу на рівні шкільної практики. Значна частина цих умінь безпосередньо пов'язані з соціальною компетентністю школяра, зокрема, такі наскрізні вміння, як «співпрацюю», «ефективно спілкуюся», «організую свою діяльність» тощо [2]. Педагог повинен реалізовувати ці вміння в рамках кожної освітньої галузі, а це вимагає від нього володіння системою професійних знань та умінь, особистісних якостей. Аналіз науково-методичної літератури та результати досліджень дають підстави стверджувати, що ефективність виконання професійної діяльності вчителем значною мірою залежить від його соціальної компетентності.

Теоретичний аналіз літературних джерел засвідчив відсутність єдиного підходу до визначення і трактування змісту та структури поняття «соціальна компетентність». Сутність цієї категорії розглядають як сукупність здібностей, соціальних знань і умінь, як систему уявлень про соціальну поведінку та діяльність особистості з метою успішної взаємодії в суспільстві, як ознаку поведінки особистості, яка проявляється у складних життєвих ситуаціях.

На думку М. Докторович, соціальна компетентність – це складне переплетення умінь, знань і дій, орієнтованих та організованих відповідно до навколишньої соціальної реальності, які відкривають і забезпечують можливість самореалізації в заданій ситуації [3, с.145]. У працях Л. Лепіхової акцентується увага на тому, що соціальна компетентність передбачає вміння особистості не лише відстоювати свою думку, протистояти небажаному впливу, а також толерантність, вміння ефективно діяти в соціальних умовах, що постійно змінюються [4, с.18].

Узагальнила значну кількість трактувань змісту поняття «соціальна компетентність» З. Количева. Вона зазначає, що соціальну компетентність розглядають як здатність та вміння функціонувати в суспільстві, знати проблеми суспільства, розуміти механізм його діяльності; як соціально-активну діяльність і реалізацію соціально спрямованих проєктів; як здатність людини соціально адаптуватися в суспільстві, приймаючи правила, норми, закони соціального життя, і одночасно – вміння реалізувати себе як неповторну індивідуальність, здійснити свідомий вибір, формувати прийнятну для себе і суспільства систему цінностей; як здатність функціонувати в суспільстві, брати на себе відповідальність, брати участь у спільному прийнятті рішень у функціонуванні та розвитку соціально-демократичних інститутів [5, с.27-28].

Дослідниця зауважує, що зараз у науковому обігу поряд з категорією «соціальна компетентність» використовують поняття «соціально-перцептивна компетентність», «соціально-психологічна компетентність», «соціально-комунікативна компетентність». Соціально-перцептивна компетентність – це здатність організувати взаємодію в системі ділових та міжособистісних відносин, яка базується не стільки на особливостях особистості, скільки на специфіці взаємодії [5, с.28]. Посилаючись на праці О. Бодальова, З. Количева виділяє життєву і професійну соціально-перцептивну компетентність. Саме остання має велике значення для низки професій, які пов'язані з міжособистісним спілкуванням, в тому числі і особливо для педагога. Адже соціальна роль учителя у прогресивному розвитку суспільства надзвичайно важлива, оскільки він формує молоде покоління, майбутнє суспільства.

На підставі аналізу професійних та соціальних функцій педагога О. Субіна стверджує, що соціальна компетентність педагога є основою, що забезпечує «ефективну реалізацію всієї педагогічної діяльності, незалежно від фахового спрямування» [6, с.415].

Аналізуючи погляди науковців на структуру соціальної компетентності педагога, О. Варецька дійшла висновків, що значна частина дослідників виділяють когнітивний (змістовий, гносеологічний, пізнавальний), операційно-змістовий (змістовно-інформаційний, операційно-дієвий), поведінковий, емоційно-вольовий, ціннісний (аксіологічний), мотиваційний, комунікативний, суб'єктний та інші [7, с.65-66]. Найчастіше визначають такі компоненти соціальної компетентності педагога:

– професійно-мотиваційний компонент, який передбачає сукупність мотивів, що дають можливість усвідомлювати суспільно-особистісне значення педагогічної професії, необхідності супроводу процесу формування соціальної компетентності учнів. Основою мотиваційного компонента є стійка переконаність педагога у необхідності та значущості соціальної компетентності особистості, а також сформованість інтересу до застосування різноманітних засобів та форм, що слугує головною передумовою позитивного ставлення педагога до досягнення успіху у означеній діяльності;

– інформаційно-когнітивний компонент, який характеризує рівень соціального інтелекту вчителя, рівень розвитку його пізнавальної сфери, необхідної для

взаємодії. Цей компонент передбачає самопізнання, а також теоретико-методичну обізнаність педагогів з індивідуально-віковими особливостями школярів, що виявляється в повноті й міцності теоретичних знань, умовно розділених на групи: психолого-педагогічні та соціально-виховні. Ці знання мають міждисциплінарний, інтегрований характер та охоплюють інформацію про різновиди засобів формування соціальної компетентності, їх зміст та значення у соціальному розвитку учнів, особливості застосування у розв'язанні соціально-виховних ситуацій, що виникають у школі;

– практично-діяльнісний компонент, який дає змогу обирати найоптимальніші способи поведінки, способи спілкування з учнями, а також передбачає сформованість у вчителів здатності до творчого розв'язання соціально-виховних завдань, уміння оптимально обирати та творчо використовувати окремі методи та засоби з соціально-виховною метою, виділяти головну ідею обраного засобу, самостійно приймати професійні рішення у нестандартних педагогічних ситуаціях, організовувати виховний простір та запроваджувати існуючі й створювати нові соціально-виховні технології, які допомагають у продуктивному формуванні соціальної компетентності учнів;

– комунікативний компонент, який передбачає володіння етичними нормами спілкування; наявність достатнього словникового запасу та вміння адекватно використовувати його; уміння обирати мовленнєві конструкції відповідно до конкретних життєвих ситуацій; включає комунікативну активність, здатність до підтримання стосунків з вихованцями;

– оцінно-рефлексивний компонент, який характеризує ціннісне ставлення педагога до фахової діяльності та суб'єктів освітньо-виховного процесу, його здатності до педагогічної рефлексії, прагнення до особистісно-професійного самовдосконалення та саморозвитку. Особливо цінною є сформована здатність педагогів до самооцінки власного рівня вихованості та соціальної компетентності, що виражає їх уміння емоційно переживати і вирішувати проблемні ситуації та проєктувати розвиток учнів [5;7].

Закономірно, що ефективність роботи педагога залежить від рівня його соціальної компетентності, систематичне вдосконалення якої є завданням самоосвіти і саморозвитку кожного вчителя.

Висновки. Нині соціальна компетентність особистості стає все більш значущою у всіх сферах соціального життя і характеризує людину, яка успішно соціалізувалася і здатна до самореалізації в умовах сучасного суспільства. Соціальна компетентність педагога є важливою складовою професійної компетентності, що забезпечує ефективне здійснення педагогічної діяльності в умовах реформування системи освіти в Україні. Володіння вчителем сукупністю означених компонентів соціальної компетентності сприятиме досягненню очікуваних результатів, означених у Концепції Нової української школи. Тому перспективними вважаємо дослідження способів удосконалення соціальної компетентності сучасного вчителя, а також процесу підготовки майбутніх педагогів до формування соціальної компетентності школярів.

Література

1. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року: Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р. – Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258/.
2. Державний стандарт початкової загальної освіти (проект): Схвалено рішенням колегії Міністерства освіти і науки України від 17.08.2017 р., протокол № 6/1-2. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>.
3. Докторович М. Соціальна компетентність як наукова проблема / М. Докторович // Психологія і суспільство. – 2009. – № 3. – С. 144-147.
4. Лепіхова А. Соціально-психологічна компетентність у психологічній взаємодії / А. Лепіхова // Вища освіта України. – 2004. – № 3. – С. 16-21.
5. Кольчева З. Социальная компетентность педагога в свете модернизации образования / З. Кольчева // Известия РГПУ им. А. Герцена. – 2003. – № 6. – С. 26-35.
6. Субіна О. Соціальна компетентність як основа педагогічної освіти / О. Субіна // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Збірник наукових праць: Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Випуск 12 (55). – Частина 1. – Рівне: РДГУ, 2015. – С. 408-417.
7. Варецька О. Структура соціальної компетентності вчителя початкової школи / О. Варецька // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки. – 2015. – № 1. – С. 58-67.

References

1. Kontseptsiya realizatsiyi derzhavnoyi polityky u sferi reformuvannya zahal'noyi seredn'oyi osvity «Nova ukrayins'ka shkola» na period do 2029 roku: Skhvaleno rozporядzhenniam Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 14 hrudnya 2016 r. # 988-r. – Rezhyim dostupu: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258/.
2. Derzhavnyy standart pochatkovoyi zahal'noyi osvity (proekt): Skhvaleno rishenniam kolehiyi Ministerstva osvity i nauky Ukrayiny vid 17.08.2017 r., protokol # 6/1-2. – Rezhyim dostupu: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>.
3. Doktorovych M. Sotsial'na kompetentnist' yak naukova problema / M. Doktorovych // Psykholohiya i suspil'stvo. – 2009. – # 3. – S. 144-147.
4. Lypikhova L. Sotsial'no-psykholohichna kompetentnist' u psykholohichniiy vzayemodiyi / L. Lypikhova // Vyscha osvita Ukrayiny. – 2004. – # 3. – S. 16-21.
5. Kolycheva Z. Social'naja kompetentnost' pedagoga v svete modernizacii obrazovaniya / Z. Kolycheva // Izvestija RGPU im. A. Gercena. – 2003. – # 6. – S. 26-35.
6. Subina O. Sotsial'na kompetentnist' yak osnova pedahohichnoyi osvity / O. Subina // Onovlennya zmistu, form ta metodiv navchannya i vykhovannya v zakladakh osvity. Zbirnyk naukovykh prats': Naukovi zapysky Rivnensk'oho derzhavnogo humanitarnoho universytetu. – Vypusk 12 (55). – Chastyina 1. – Rivne: RDHU, 2015. – S. 408-417.
7. Varets'ka O. Struktura sotsial'noyi kompetentnosti vchytel'ya pochatkovoyi shkoly / O. Varets'ka // Naukovyy visnyk Mykolajivsk'oho natsional'noho universytetu im. V. Sukhomlins'koho. Seriya: Pedahohichni nauky. – 2015. – # 1. – S. 58-67.

Borovets O.V.,

Candidate of Pedagogical Sciences (PhD (Pedagogy)), Associate Professor of the Department of Primary Education Pedagogy,
Rivne State University of the Humanities, olena_borovets@ukr.net

Ukraine, Rivne

**SOCIAL COMPETENCE OF THE PEDAGOGUE
IN THE CONTEXT OF UKRAINIAN SCHOOL REFORMING**

In the article the role of social competence of the pedagogue as an important constituent of his/ her professional activity is proven. Various approaches to the interpretation of the essence and components of the teacher's social competence are analyzed, the content of its main components (professional-motivational, informational-cognitive, practical-active, communicative, evaluative-reflexive) is characterized.

The conclusions about the importance of social competence of the pedagogue in the process of his/her professional activity in the context of Ukrainian school reforming are made.

Key words: social competence of the pedagogue, components of social competence of the pedagogue, Ukrainian school reforming.

